

INSTITUTIONEN FÖR SVENSKA SPRÅKET

SAU010 Svenska som andraspråk för lärare i åk 1-3 (1-30). Ingår i Lärarlyftet, 30 högskolepoäng

Swedish as a Second Language for Teachers in Primary School Year 1-3 (1-30), 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för svenska språket 2020-03-24 och senast reviderad 2020-06-12. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2020-08-31, höstterminen 2020.

Utbildningsområde: Humanistiskt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för svenska språket

Inplacering

Kursen ges som uppdragsutbildning.

Ingår i Lärarlyftet

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet och intyg om huvudmannens godkännande.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

- visa grundläggande kunskap om svenska som andraspråk i samhälle och i skola
- urskilja och resonera kring språkets roll som identitetsskapare i den kulturella processen på individ-, skol- och samhällsnivå
- visa kunskap om andraspråksutveckling i tidigare åldrar och under olika betingelser

- visa kunskap om och förståelse för sambandet mellan språkutveckling och kunskapsutveckling
- redogöra för forskning om den tidiga tal-, läs- och skrivutvecklingen på så väl första- som andraspråket
- beskriva och bedöma hur olika arbetssätt kan tillämpas för att stimulera elevers läsintrasse och språkutveckling i tal och skrift
- redogöra för hur utvecklingen av språklig kompetens hos elever med annat modersmål än svenska kan främjas i skolans undervisning
- visa förmåga att dokumentera, analysera och utvärdera/pedagogiskt
- bedöma flerspråkiga elevers läs- och skrivutveckling
- bedöma flerspråkiga elvers muntliga språkutvecklingutveckling

Innehåll

Kursens övergripande mål är att den studerande ska utveckla sin lärarkompetens avseende elevers lärande i ämnet svenska som andraspråk och i årskurs 1 - 3. Utifrån sin lärarerfarenhet, och med sin undervisningsvardag som resurs, fördjupar studenten sina ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kunskaper, liksom sin förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning med ett flerspråkigt perspektiv.

Kursen syftar till att ge kunskap om de speciella förutsättningar som utmärker undervisning i mångkulturella miljöer och lärande på ett andraspråk.

Delkurser

1. **Delkurs 1: Introduktion** (*Introduction*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Delkursen syftar till att ge grundläggande kunskap om svenska som andraspråk i samhället och i skolan. Kursen ger kunskaper och insikter om flerspråkiga elevers lärandevillkor. Modersmålets betydelse för andraspråksutvecklingen och vikten av studiehandledning på modersmålet behandlas. Migrationsprocesser och svensk migrationspolitik belyses ur ett samhälls- och individperspektiv. Delkursen ska ge kunskap och insikt om kulturbegreppet samt om vilka processer som påverkar värderingar om och attityder till människor från andra delar av världen. Särskild vikt läggs här vid skolans förhållningssätt. I delkursen diskuteras även språkets roll som identitetsskapare i den kulturella processen på individ- och samhällsnivå.

2. **Delkurs 2: Flerspråkiga elevers andraspråksutveckling** (*Language Development and Content Learning in Plurlingual Pupils*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Delkursen ger grundläggande kunskaper om olika aspekter av flerspråkighet. Särskilt fokus läggs på andraspråksutveckling i tidigare åldrar, och på sambandet mellan språkutveckling och kunskapsutveckling. Delkursen ger exempel på olika arbetssätt som stärker språkutvecklingen såväl muntligt som skriftligt i det

flerspråkiga klassrummet. Aspekter på muntlighet som uttal, betoning och satsmelodi samt uttalets betydelse för att göra sig förstådd tas upp. Kursdeltagarna får prova på att analysera och bedöma flerspråkiga elevers muntliga och skriftliga produktion samt att föreslå hur undervisningen kan utformas för den fortsatta språkutvecklingen utifrån elevernas olika förutsättningar.

3. Delkurs 3: Läs-och skrivutveckling på ett andraspråk (*Developing Literacy in Secoond Language*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Kursen ger kunskaper om barns grundläggande läs- och skrivinlärning och deras utveckling av läs- och skrivförmåga på såväl första som på andraspråket. Särskild vikt läggs vid hur kunskap om flerspråkiga elevers läs- och skrivinlärning kan omsättas i undervisningen. Utgångspunkten är ett studium av förhållandet mellan tal och skrift. Här uppmärksammas dels skriftens speciella möjligheter för kommunikation, kreativitet och lärande, och dels skriftens speciella språkliga resurser: ett system av skrivtecken istället för språkljud. Konsekvenserna av detta för barns skriftspråksinlärning på såväl första- som andraspråket diskuteras, exempelvis vikten av att skapa situationer som stimulerar till skriftspråksbruk och vikten av att lekfullt stärka fonologisk medvetenhet. Skillnader mellan olika barns sätt att tillägna sig skriftspråket behandlas, och tal- och skriftspråksutveckling hos barn med fler-språkig kompetens belyses. Vidare behandlas principer för olika skriftsystem. Delkursen ger även en orientering om bildtolkning och bokillustrationer utifrån ett majoritetsperspektiv och skönlitteraturens roll i läs- och skrivutvecklingen. Dessutom ger kursen en orientering om läs- och skrivsvårigheter, inklusive teoribildning om hur sådana kan förebyggas.

4. Delkurs 4: Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (*Language and Learning Promoting Work Models*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

Delkursen behandlar språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och fokuserar på språkfärdigheter av avgörande betydelse för eleven. Ett urval av genrer som barn möter i texter belyses ur ett flerspråkigt perspektiv. Även flerspråkiga elevers förståelse och användning av bilder och grafiska uttrycksmedel uppmärksammas. Skriftspråksutvecklingen studeras genom analys av elevers produktion av skrivna texter. I delkursen analyseras olika texter utifrån följande genrer: beskrivande, förklarande och instruerande texter. Här introduceras modeller för bedömning och dokumentation av elevers läs- och skrivförmåga som bygger vidare på kunskaper från delkurs 2. Delkursen tar även upp förståelse för hur multimodalitet i läroböcker och multimodalt textskapande i klassrummet kan stärka lärande och flerspråkig kompetens.

Former för undervisning

Utbildningen genomförs på distans med hjälp av Göteborgs universitets lärplattform. Studiehandledning och studieanvisningar läggs ut på plattformen. Kursdeltagarna tillhör en mindre studiegrupp men arbetar på egen hand. Förutom den kontinuerliga kontakten med övriga kursdeltagare ges kontinuerlig återkoppling och stöd av kursledaren. Innehåll och arbetsformer knyter direkt an till deltagarnas dagliga verksamhet och ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska inslag integreras. Undervisningen bygger på att de studerande deltar i studiegruppens arbete via den nätbaserade plattformen.

Undervisningsspråk: svenska

Former för bedömning

Examinerande uppgifter av både teoretiskt och praktiskt slag genomförs under delkursernas gång. Olika examinationsformer, såväl skriftliga som muntliga, tillämpas beroende på momentens innehåll och uppläggning.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinator inför nästa examinationstillfälle, ska sådan begäran inlämnas skriftligt till institutionen och bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap § 22).

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska student garanteras minst tre examinationstillfällen (inklusive ordinarie examinationstillfälle) under en tid av minst ett år, dock som längst två år efter det att kursen upphört/förändrats.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs ges kursdeltagarna möjlighet att göra en utvärdering via Göteborgs universitets lärplattform. Efter varje delkurs görs en mindre utvärdering för att tillvara ta deltagarnas synpunkter inför nästa delkurs.

Kursansvarig sammanställer efter avslutad kurs en kursrapport i enlighet med gemensam mall för alla kurser inom Läraryftet II vid Göteborgs universitet. I kursrapporten ingår sammanställning av resultat från kursvärdering, sammanställning av resultat från kursdeltagarnas examinationer, undervisande lärares kommentarer till kursen i sin helhet samt förslag på hur kursen bör utvecklas.

